

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četertleta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana na leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četert leta 1 gold.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXVI.

V Ljubljani 13. rožnika 1873.

List 24.

Kako lepo in častljivo je češenje sv. Rešnjega Telesa.

Naj kdo piše od te in une lepote po sveta, kar koli vé in zná, vender tako lepega opravila ne bode vedil povedati, kakor je prejemanje in češenje presv. Rešnjega Telesa. Sv. Frančišk Salezij imenuje sv. Rešnje Telo nezapopadljivo skrivnost, ki obsega vse globočine božje ljubezni, v kateri se Bog resnično z nami združuje in nam veličastno deli svoje milosti.

Vzemi nam sv. Rešnje Telo, in vzel si nam solnce svete vere, vzel srcem ogenj žive ljubezni, vzel si središe in dušo vse pobožnosti. Sveto Rešnje Telo je znamenje in spričevanje neskončne ljubezni Božje, zapadek vseh čudežev, pričujočnost ženina v sveti Cerkvi. Tukaj je ob enem Nazaret, Betlehem, Tabor, Jeruzalem, Sijon, Kalvarija. Kako lepo tedaj je na tem kraju, kjer so tolike skrivnosti, kjer teče studenec vsih dobrot in lepote! David je v duhu vidil in klical: „Kako ljube so mi tvoje prebivališča, Gospod nebeških moči! Moja duša hrepeni v preddvore Gospodove. Moje meso in moje serce se veseli v Bogu. Bolje je en dan v tvojih preddvorih, kakor tisuč družih. (Ps. 83.) —

Kaj ti praviš, ljubi kristjan? Ali se ti tudi tako lepo zdi v hiši Gospodovi? Ali se veseliš hoditi k sv. maši, k sv. Obhajilu, k procesiji sv. R. Telesa, na premenitno obiskovanje pred sv. Rešnje Telo? Svetemu Frančišku Ksaverju je bil tabernakelj naj ljubši sosed; povsod, če je le mogel, si je izbral stanovanje tikoma zraven cerkve. V Malagi kakor pripovedujejo, je prenočeval na golih tléh v zakristiji, in od tam je vselej šel v cerkev ter je ondi več del noči molil pred sv. Rešnjem Telesom. Enako so delali tudi drugi svetniki in svetnice.

Sporočilo bratovščine presv. Rešnjega Telesa v Ljubljani leta 1872—73.

Prav s serčno hvaležnostjo do Boga se moramo ozirati na zadnje bratovsko leto, ki je preteklo o Veliki noči.

Koliko lepega cvetja je zopet pognala ljubezen in pobožnost do Jezusa v presv. Rešnjem Telesu! Kako bogatega sadja zopet obrodila skerb za zaljšanje in oskerbljevanje Njegovega prebivališča med človeškimi otroci!

Dosedanjim udom bratovščine naše, ki jih je bilo 20.285, je vnovič pristopilo 1786 novih, milošnje pa za opravo revniših farnih cerkvá so zložili vsi skupaj 3.305 gl. 18½ kr.

Veselo, neprestano razširjanje bratovščine imamo pripisovati zlasti marljivosti preč. gg. duhovnih pastirjev, kateri spoznavši, kolik blagoslov izliva vedno češenje presv. Rešnj. Telesa nad vsako duhovnijo, to imenitno češenje zmirej bolj razširjajo in spodbujajo braterne ude k zmirej večji gorečnosti.

Iskreno zahvalo izrekamo prevzvišenemu in premlostnemu gospodu škofu Jerneju za milodar 50 gl. Bog poverni pa tudi trém neznanim osobam, ki so darovale bratovščini naši 13 gld., 5 gld. in 4 gld. 25 kr. V nekoliko odškodovanje za prejete paramente je bratovščina tudi dobila z Zaspega 15 gl., iz Mošenj 40 gl. in iz Nadanjega Sela 45 gl.

Vsega skupaj smo tedaj imeli za oskerbljevanje revniših cerkvá 3.477 gl. 43½ kr. Da so si pa dali ti milodari vpešno porabiti, so zlasti pripomogle blagostne gospe in device ljubljanske, ki nevtrudno darujejo našemu Gospodu v skrivnosti presv. Rešnjega Telesa bivajočemu tudi delo pridnih svojih rok. Naj so si pa tudi za neprecenljivi svoj trud sveste obilnega plačila pri Njem, ki ne prezira nobenega dobrega dela, toliko manj pa lepo službo, kakor jo oné skazujejo Njemu v njegovih cerkvah.

Izdelalo se je pa 5 belih s svilo vezenih pluvijalov, 29 mašnih oprav, izmed katerih je bilo 9 belih s svilo vezenih, 42 raznih štól, od katerih so bile 4 z zlato in svilo vezene, 3 z zlato in svilo vezeni antipendiji, 21 velumov, 20 vezenih obhajilnih burz, 40 vezenih oltarnih blazinic, 40 alb, 40 prepasov, 36 koretljev, 132 humeralov, 106 korporalov, 102 pál, 424 purifikatorjev, 224 rutic za lavabo, 2 oltarna perta, 3 vezeni potezaji.

Po tem ko so bili ti paramenti od 1. do 8. maja očitno razstavljeni, so se razdelili po bratovskih pravilih revnišim farnim cerkvam naše škofije, katerih je bilo 118 obdarovanih, kakor se vidi iz naslednjega zapisnika. Izredno se je tudi odločilo nekoliko paramentov za apostolske vikarijate v Bosni, Hercegovini in Bulgariji in za indijanski misijon našega ravno med nami bivajočega rojaka prečast. g. J. Čebulja.

Vsim prosečim vstreči ni mogla bratovščina. Zlasti tiste cerkve niso mogle dobiti letos, ktere so bile zadnje leta zaporedoma obdarovane. Cerkve tedaj, katerim vstreči bratovščina letos ni bila zmožna, naj se oglasiyo pa pri drugi priložnosti.

Hvaljeno, češčno in moljeno bodi na veke presveto Rešnje Telo!

V Ljubljani v predpraznik presv. Rešnjega Telesa 1873.

Dr. Pauker.
vodja bratovščine.

Nekoliko o prepovedovanju knjig.

Vpljiv časništva in knjig prodira z veliko naglostjo in močjo med narod. Zbog tega je naloga tiska in vsega pisavstva tim tehtniša in naj resnejšega pomislika vredna. Ne le večni, ampak tudi časní blagor naroda je zastavljen na tem, kakošne so njegove knjige, kam se nagibajo, kam težé, in po katerih zgledih se ravnaajo.

Tisk in knjige imajo dandanašnji večjo moč kakor kedaj poprej. Če svoje misli po tiskovnem potu objavimo, imamo neštevilno množico poslušateljev in čitateljev, dostikrat celo narode in države. Tisk je tako rekoč berzovlak misel in želj za načerte in osnove človeškega uma, ki prevaža duhovne plodove raznih oseb od kraja do kraja, iz mesta do mesta. Na ta način, kar si zjutraj dal natisniti, lahko že zvečer napolnuje vse ljudstvo z bolestjo ali pa z veseljem. Po tisku in knjigah se lastne misli neomejeno, naj lažje in naj bolj zanesljivo drugim poročajo. Kar si po knjigah objavil, je pa tudi stanovitno. „Verba volant, littera scripta manet“. Beseda se zgubi, zapisana čerka pa ostane. Za tega delj pa tudi velikrat ni mogoče popraviti pred vsemi, kar je kdo napačnega spisal in dal natisniti. Stoletja in stoletja bodo potonile v tiru in vertincu časa, zdavno bo že tvoje truplo in rodovi, za ktere si pisal, trohnelo v merzlem krilu hladne zemlje; ali spisi tvoji bodo še živeli, brali jih bodo pozni potomci z veseljem in občudovanjem, ali pa z nevoljo in zamerzo, ko njihovi predniki, in sicer v svoj prid, ali pa v svojo škodo.

Veliko stoletji je splavalo v neskončno večnost, kar so v pokoj šli prvi pisavci sv. pisma, kar so umolknilí gerški, rimljanski in družih davnih narodov pisatelji; vendar njih dela še živijo, še se prebirajo, še rodijo dobre dobri sad, slabe pa strup. Velike so koristi in blagi nameni tiska; ali vsak tudi lahko sprevidi veliko protečo nevarnost. Ako so pisma in knjige berzovlak za naše misli in čuti, ki z nepopisljivo naglico teče iz mesta v mesto, je lahko umeti, da mora res tudi škoda nezmerna biti, ako se po knjigah laži in zmote razširjajo. Zakaj čitatelj stopi s spisateljem tako rekoč v duhovno dotiko, in skoro neprevidoma ga prešine mišljenje in čutenje pisateljevo, ter lahko da se po tem tudi ravna. Pohujšljive knjige so prava dušna kuga za cele narode in za posamezne ljudi. Da bi se taka kuga odvrčala, je postavljena svariteljica, voditeljica sv. Cerkev. Ona, ki se ozira na posebnosti, razlike in potrebe časa, tudi te moči ne pusti v némar, marveč skerbí za dobre, podučljive knjige, in skuša odverniti škodo, ki nastaja iz slabih, zanikarnih, pohujšljivih bukev in spisov. Nekatere take spise, knjige itd. kar naravnost pod grehom in cerkvenimi kaznimi prepoveduje čitati.

Nastane vprašanje: Ali ima Cerkev k temu oblast?

Odgovor. Cerkev ima ne le oblast, ampak tudi dolžnost tako delati. Ona je učenica, toraj mora učiti; voditeljica, ki mora voditi; oskerbnica mnogoterih zakladov, ki jih mora deliti. Cerkev je temelj resnice, toraj mora kazati, kje je resnica, kje pa ne; ona je svetilka, mora svetiti; in slednjič, ona je sodnica, mora prepire miriti in razsojevati. Vkovaj jo v verige, preganjaj jo še tako neusmiljeno: vedno bo govorila in resnico oznanovala. Tako jo je njen Gospod in Zveličar vtemelil, in tako mora ostati. Verniki vse to spoznajo v apostolski veri, rekoč: „Verujem v sv. kat. Cerkev“. Kako more sv. Cerkev to bistveno nalogo zverševati, namreč resnico tudi drugim oznanovati in kazati, ako ne bi mogla določiti: nauk v tej knjigi je koristen, v uni škodljiv; ako bi ne mogla vernim paše prepovedati,

ktera je nevarna, strupena, pogubna? — Protestant, se vé, ki cerkveno oblast spodbija, se po svojih načelih ne more pečati za njene določbe in vredbe; katoličan pa ji ne more in ne smé te pravice kratiti, kakor ne sam sebi nasprotovati. Zares si je tudi sv. Cerkev od prvega svojega obstanka do današnjega dne to pravo varovala in svoj nalog resno zverševala; kar bi ne bilo mogoče, ko bi ne imela k temu oblasti in dolžnosti. Tako se bere, da so že aposteljni mnogo slabih knjig javno sožgali (Act. ap. 19—19). — V sledečih stoletjih je sv. Cerkev krivoverske spise obsojevala.

Preslavni tridenški zbor (1545—1563) je pooblastil poseben odsek kardinalov, ki je osnoval zapisnik prepovedanih in kužljivih knjig. To so posnemali tudi naslednji papeži: Klemen VIII (1592—1605), Aleksander VII (1655—67), Benedikt XIV (1740—58), Pij VI (1775—99), Pij VII (1800—1823), Leon XII (1823—29), Pij VIII (1829—30); Gregor XVI (1831—46).

Zadnji le-tih je še posebno ne le grajal izdavanje umazanih knjižúr, ampak tudi svobodni tisk, ki je vir nespodobnih spisov in ga imenuje ostudno in obsodbe vredno svobodo: „Deterrima illa ac nunquam satis execrata ac detestabilis libertas artis librariae ad scripta quaelibet edenda in vulgus“. Ne smém še prezreti tudi blagega starčeka Pija IX, ki v sredi šumečega in viharnega morja človeških strast svoj blagoslov delé onim, ki spisujejo dobre izdelke in spodbudajo jih k nadaljevanju; kaznujejo pa tudi svoje nepokorne otroke s cerkvenimi kaznimi.

Resnični dogodki spričujejo tedaj, da ima cerkev ne le pravico, ampak tudi dolžnost prepovedovati brezverske in kužljive knjige in spise.

II.) Ta prepoved je splošna in veljá za vse brez razlike. Zatoraj je ne smé nihče ondi izločevati, kjer je tudi sv. Cerkev ni izločevala. Nobeden se ne smé sam tej postavi umakniti, ako tudi misli, da za-nj ni vzroka, da bi se mu prepovedalo. Pač pa mora prositi Cerkev za dizpenzo, in ta mu jo tudi podeli, če je potreba.

Kam pa pridejo narodi, ki si vse véde le iz umazanih od Cerkve prepovedanih knjig zajemajo?

Ako knjige, ki bi oblaževanje in poduk človeškega serca morale pospeševati, brez obzira na božje in cerkvene zapovedi, bodi si v pesmih, pripovedih, romanah in igrah vedno ljudem in posebno mladini le to podajajo, kar mika njeno počutljivo poželenje in naj hujši strasti zbuja, se pogrezne ljudstvo v naj ostudnišo mehkužnost. Mladost se ostrupi, zakon se oskrunjuje, raztergajo se naj svetejši vezi družinskega življenja, nedolžnost ne najde več zavetja. Spisatelji od Cerkve prepovedanih knjig so sovražniki in preganjavci sv. Cerkve, in le-ti so sovragi tudi državi; kajti oni, ki naklepajo državno življenje razdjati, napadajo v svojih knjigah naj pervo verstvo in Cerkev, da bi tim ložej dosegli svoj namen tudi zoper državo. Zaničevanju božjih postav sleduje kmalo nespoštovanje državljanskih, in država, v kateri se spodkoplje vera s takimi spakami, nima obstanka in napredka, marveč bliža se ji pogin. Zgodovina starega in novega veka nam spričuje to v zgledih. Kaj je bil vzrok tistega strašnega prevrata, ki se je godil pred stoletjem na Francoskem, katerega nasledki so se daleč razširjali in se čutijo še sedaj, namreč, razuzdanost in brezverstvo. Že davno pred začetjem onega zla se je bila prederzna četa spuntala zoper Cerkev in vero.

Njene knjige so napadale in zasmehovale kerščanstvo, sv. Cerkev, in okužile so narodu lepe nravi. Zlo

so rabile neskušeno mladi, vsako, še najsvetejšo sredstvo so poskušale, da so le dosegle svoj namen. Zabredlo je ljudstvo v spačenost, iz spačenosti v brezverstvo, iz brezverstva v nezakonitost in slednjič v naj hujšo — nesrečo. Tako daleč dospel narod, ako noče poslušati dobro hoteče matere sv. Cerkve. — (Konec nasl.)

Mesečni shod katoliško-politiške družbe 8. rožnika 1873.

Naznanil je predsednik: 1. Da mesca majnika ni bilo mesečnega shoda zaradi šmarnic, ki so se ravno o navadnem času naše seje obhajale po vsih cerkvah. 2. Da naš č. gosp. predsednik dr. Sterbenec, akoravno že precej trdnjej v zdravju, se je podal na Dolensko za nekatere tedne na oddih, da se popolnoma pozdravi, in upamo, da potem zopet stopi v naše delokrožje. 3. Da društvo se zlagoma množi, ker od 1. aprila je pristopilo zopet šest novih udov, nekaj iz Ljubljane, nekaj od zunaj. —

Potem se je pristopilo k dnevnemu redu. Govoril je na prvo posestnik iz Šmarje M. Ilovar o vradnjiškem jeziku in drugih željah ljudi po kmetih.

Razložil je najprej veliko naskrižje, kako se dela z Nemci in Magjari in pa kako s Slovenci, ker uni povsod imajo svoj domači jezik po pisarnicah, pri nas pa se s tako silo derži tujega nemškega v škodo in mnogotere pritežnosti slovenskega ljudstva, ktero ima vendar enake pravice do svojega jezika, kakor drugi narodi do svojega. Potem nadaljuje tako-le:

Ali, častiti gospodje! tako vendar ne smé zmiraj biti; enake bremena nosimo, enake pravice tudi tirjamo. Enakopravnost jezikov je sicer v osnovnih postavah §. 19. zagotovljena, ali imamo jo le na papirji. — Prijatelj je prijatlu poslal rakov in pismo. Listonošu raki med potjo izlezejo ter prinese le pismo. Gospod prebere pismo in reče: „v pismu so raki“. — Prav, prav, da so v pismu, ker meni so vsi ušli, odgovori listonoša . . . Kaj tudi nam pomagajo samo napisani raki, kaj nam pomaga slovenščina v pismu, če je pa v kancelijah in po šolah ni? — Mi ne zaničujemo nemškega, ne ktereга koli drugega jezika, ker vemo, da vsak jezik je Božji dar; pa tirjamo, da se v vradnije vpelje naš domači slovenski jezik, ktereга zastopimo; kaj je vendar bolj pravo, da se vradniki ravnaajo po deželnem jeziku, ali pa cela dežela po birokratiških vradnikih? Ali je to prav: kar celi svet noče imeti, le mi Slovenci bi morali? Kaj bi Nemci in Magjari rekli, ko bi se jim hotlo v tujem jeziku vradovati?

Stavim, da bi raji iz kože skočili, kakor pa kaj tacega dovolili. Kolikokrat se zgodi, da ubogi kmet iz vradnije kako tožbo ali drugo pismo v nemškem jeziku izdelano v roke dobi, ko drugega ne razume, kakor belo in černo, da si mora potem tolmača iskati, ki mu pismo komaj na pol prebere, in dostikrat še napačno in skazeno, ko bi lahko sam ali njegov sin prebral, ako bi bilo v domačem slovenskem jeziku pisano; in lejte, tako dostikrat v vradnije pride, da sam nič ne vé, prav po kaj; tamkej ga vradnik še le malo po kranjsko izpraša, potem jo pa spet moško na papirji po nemško ureže „uo ist schon fertig“, — zdaj se pa tukej podkrižajte, se vé da kmet, križev navajen, se podkriža in si misli: en križ več ali manj, to je vse eno; ali še le pozneje, ko natančneje pozvé, kako je v pismu zapisano, se začne za ušesom praskati, toda prepozno: kar je pisano je pisano; toraj ni čuda, da je toliko nepotrebnih tožb in zmešnjav med ljudstvom. Torej zoper tako kri-

vično djanje oporekamo in slavne vlade prosimo, da naj se nemudoma v vradnije vpelje naš domači slovenski jezik, ktereга zastopimo.

Z žalostnim srcem moram pa še opomniti, da tudi naši nekteri slovenski župani in advokati niso nič bolji; le stopimo v njih pisarnice in vidili bomo, kako je s Slovenci, ker od ene strani so predobri in si mislijo, kaj bi gospôdo žalil v kancelijah s slovenščino, ko vem, da se je bolj bojé kot zelenec križa, od druge strani pa nimajo poguma, da bi se krepko pognali za domače vradovanje, misleči, potem nas pa še nobeden pogledal ne bo, kadar v vradnije stopimo. In lejte, tako zmirom počasno tuje kljuse jahajo, namesto berzega domačega konjiča. Ali predragi mi Slovenci, sramota je za nas in škodljivo djanje, da še sami pomagamo nemškutariti; če hočemo do zaželenega cilja in konca priti, moramo sami to v djanji spolnovati, česar od vlade zahtevamo. Torej bi bil moj nasvêt tale: *Naj bi se vsi slovenski župani in advokati zbrali v občni shod k posvetvanju, v katerem naj se določi obrok, termin, da od tistega dneva počenši hočejo le v slovenskem jeziku vradovati in slovensko pisane odloke prejemati**.

Mi prebivalci na kmetih imamo pa še veliko družih želja in potožb, katerih nekoliko naj samo omenim.

Naša poglobitna želja je ta, da naj naša vlada dela vse v edinosti s sv. katoliško Cerkvijo, ker brez tega ne bo sreče ne za nas podložne, še manj pa za cesarstvo samo. — Poslanci naj se v novih volitvah taki volijo, ki bodo deržali s sv. Cerkvijo in ne bojo dopustili, da bi se Cerkvi nasprotné postave delale; kar je pa Cerkvi škodljivih postáv, tiste naj se spremenijo.

Mi ljudje na kmetih slišimo, da se zmiraj tem in unim plače zboljšujejo; zdi se nam, da mnogi gospodje vse preveč skerbé sami zase, premalo pa za nas. Kdaj se bode pa nam kaj zboljšalo? Pride živinska kuga, pride slaba letina, pridejo druge velike nesreče, mi terpimo in stradež glodamo — po cele mesce brez kruha pri hiši; gg. vradniki in učitelji pa v enomer kličejo: plačo, plačo nam povišajte! Kje čemo pa mi pomoči iskati, kadar nimamo s čim davkov plačati, kadar se pride rubit?

Pa pravijo: Denarja manjka, ne moremo še kmetom pomagati. Nam se pa zdi, da bi se lahko v več rečéh drugač gospodarilo in tudi nam bi bilo pomagano. Dajo naj nam tisti denar, s katerim se plačujejo liberalni listi, da psujejo naše duhovne, sv. Cerkev in njene poglobarja. Dali naj bi raji za naše potrebe tisti denar, s katerim mislijo na noge pomagati tisti borzi na Dunaju, ki je šla na kant. Prijenjali naj bi pri davkih raji nam vsaj za dobro polovico tistih 15 milijonov, ali še več, ki so jih za veliko razstavo obrnili, pa bi cesarstvo ne bilo nič slabeje, ampak bolje. V tako hudih časih, kakor so zdaj, bi se moglo v vsih rečéh bolj varčno delati. Tako mi mislimo po svoji pameti. —

Mi na kmetih imamo tudi željo, da naj bo mir v domačem taboru. Čemu so prišli nekteri razpor delat in ljuliko trosit, nam naše potertje može in vodnike černit? Ti ljudje, ki hočejo vero z našega banderja zbrisati, nas ne bojo vodili, takih „komandantov“ pa res nikakor nočemo!

Mi Slovenci smo katoličani, toraj vse za vero; smo domoljubi in Avstrijanci, toraj tudi: za dom in cesarja! In k koncu: Bog živi Pija IX še mnogo let! Sramota pa tistim, ki jim smert želé!

*) Sklenjeno je bilo, da temu nasvetu naj se zadosti z razglasenjem po Danici, ter se tako misel dalje razširja.

Podpredsednik je potem govoril o direktnih volitvah v državni zbor. Poročeval je o sedanji delavnosti izvrševalnega ljubljanskega odbora; nekoliko razložil novo volitveno postavbo; pojasnil djanje nasprotnikov našega slovenskega programa: vstavovercev in pa unih s polovičarskim programom, in overgel poslednjih ugovore zoper avstrijski pravni program, zoper zahteve katoličanov v šolskih zadevah itd.

Gosp. Močnik je v političnem pregledu zavernil najpred na francosko dogodbo. — Rudečkarji so hotli tam do vlade priti, pa jim je spodletelo. Mak-Mahon, ko je na čelo stopil, je rekel: „Na Boga zaupam, in na armado“. Zato velik krič tistih, ki so hotli, da naj negotovost še dalje ostane. Zbral si je Mak-Mahon ministre katoliške ali vsaj možé dobrega sluha; to je zárija bolj vesele prihodnosti. Upajmo; se vé, da ne vemo še, kako se bo izšlo. — Od kod pa je ta nepričakovana sprememba na Francoskem? Nadloga je bila silna, ljudje so začeli moliti, in Bog jih je uslišal, ter se je sprememba zgodila brez prelivanja kervi.

Na Španjskem Karlisti napredujejo in imajo deželo med reko Ibero in Pirenejami že v posesti.

V Avstriji je zanimiv „Krach“ in dunajska razstava. — Povedal je basen o dekli, — ki se je možila. Prismuknjeno zvita — vtakne iglo v pod, češ, ženin bo prišel, jaz bom od daleč iglino buciko zagledala in pokazala, ter me bo hvalil, kako sem znajdena in na vse pazljiva.

Ženin res pride. Kmali pa dekle zakliče: „Lejte, lejte iglo!“ zleti proti nji, — ne pogleda pa, da vmes vol leži, se spotakne nad njim, telebne in si potolče glavo . . . Pomislite pa zdaj, kako so neki ljudje silno skerbili „za blagor ljudstva!“ Če so kje kako buciko, kak madežek spazili nad duhovnom, muhihom, redovnico, ali si ga sami izmislili, kakor je večí del bilo; kakošen je bil to hrup, krič, hujskanje, vesoljni svet je bil v viharji. Kaj so imeli liberalni časniki opraviti! Kako so vpili: „Lejte, lejte, kaj se je zgodilo!“ In glejte: pri vsem tem je pa doma — vol ležal!! Nekaj časa se jim je osrečevalo, da so na take bucike kazaje vola ležečega zakrivali; toda ni se več dalo. Prišle so gerde sleparije na dan; 14 dni ni bilo družega govorjenja, kakor le: „Jaz sem slepar, — ti si slepar, — on je slepar, — mi smo sleparji; — jaz sem ogoljufan, — ti si ogoljufan, — on je ogoljufan, — mi smo ogoljufani“ itd. Ni je bilo zdaj več „knoflice“, da bi bili premogli z njo svet slepiti. — Ministra Hohenwart in Schäffle sta hotla iz kože izdreti borzo-judovskega klopa: joj! kakošen vriš je vstal. — Boji se govornik s „Vaterldom.“ vred še družih „Krachov“, ker se narodi tako hujskajo, ker v verskih zadevah se še zmiraj od brezbožnikov ne dá pokoj, ker v socijalnem oziru ni prave razmere med plačo in zaslužkom itd.

Povernivši se v Ljubljano nazaj, vidi, da je vaa druga, kakor pa je bila pred 30–40 leti. Kakošne hiše in poslopja stojé zdaj ob dunajski cesti!... K temu smo dobili še stavbno društvo... Boji se pa govornik, da vse preveč gre v prid imenitnim in bogatim; za revne pa ne. Le v Blatni vasi tudi za ubožne nekaj mergolí. Vender pa je prebivalec čedalje več... Koliko oklicev! Reveži še za dražji denarje ne morejo stanovanj dobiti. Neka družina ni mogla drugje dobiti prebivanja, kakor v mestni hiši v „kejhah“... Kaj bo po zimi? Ali bojo v mrazu umirali po ulicah? — Če kdo hoče komu tudi kaj dobrega storiti, mu z denarom ni dosti pomagano.... Na Francoskem je še huje v tem oziru... Mi bi radi pomagali, pa ne moremo; razglasimo saj te potrebe, sprožimo misel, da se začne skerb na to obračati.

Poslednjič nasvet stavi: Naj se društvo oberne do magistrata, da naj napravi za zdaj saj „barake“ revežem, ter bojo imeli kam čez zimo.

G. Regali meni, da bi bilo bolje obrniti se do hranilnice, ki bi bila tolike tisuče lahko bolje obrnila, s kterimi zraven tega le tujcem zaslužek daje. Ali ni hranilnični denar iz dežele, da se naj večí del vse le tujim daje zaslužiti? — Po Dr. Kostovem nasvetu se izroči odboru, da naj v tem se posvetuje in stori, kar je moč.

Gospod Dolhar potoži, kakošna nadloga se godi tudi mojstrom, ker rokodelski fantje nimajo ob nedeljah reda in strahu, in pohajajo sem ter tje brez poduka v kerš. nauku, in tudi kar se cerkve tiče, nimajo mojstri potrebnih sredstev, da bi mogli pri njih opraviti, kar keršanska dolžnost zahteva. Več gg. bi dečkom rado poduk delilo; ali potrebno je k temu pooblastila od zadevnih krajev. Naj se tedaj kaj stori v tem oziru.

Gosp. Tertnik se zлага s tim predlogom in pristavi, naj bi mestna straža kaj storila zoper nered pri fantih. Pripoveduje, da lansko leto je šel z deržino iz mesta v nekem nedeljskem popoldnevu. V oglu neke kerčme najde dve okni zagernjeni; čudno se mu zdi, pogleda v tisto stanico in najde — polno obmizje rokodelskih dečkov, na sredi bokal, pa kvarte v rokah. Kaj bo iz tacih pobov, ki rastejo brez vere in brez cerkve? —

Tudi ta zadeva je izročena odboru v daljni pretres.

Gosp. prof. Marn je namesto nasvetov izrekel v god presv. Trojice tri besede in gorke želje. Pervo, da naj bi se podpirali in razširjali le naši dobri konservativno-katoliški časniki. Drugo o letošnjem vremenu, ki ljudem kljubuje, kakor ljudje Bogú. Naj se hudobiji jéz stavi; potlej bo Bog tudi vremenu stavil potrebne meje. Tretjo o prodajalnicah po ljubljanskem mestu, ki se zlasti od dvéh lét zmiraj bolj odpirajo ob nedeljah in praznikih — celo še tudi med Božjo službo, akoravno je v nektore tacih že tudi „Krach“ udaril. — Pravi, da taki, bi ob nedeljah prodajajo, niso vredni, da bi tudi ob delavnikih verniki pri njih kupovali. Delajmo tedaj vsak po svoji moči in priliki takemu skrunjenju praznikov nasproti; vsak naj iše svoje prijetle, znance od tega odvracévatí.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Blagor jim, kteri v Gospodu zaspé!) Ne more se tajiti, kar skušeni večkrat tožijo, da v sedanji dobi šolska mladina peša na duhu in na telesu. Spodbudkov k dobremu ima sploh manj, izgledov in skušnjav k hudemu vedno več. Ako so bolj redki mladenči, kteri po sedanjih srednjih šolah zdravi na duši dospejo do odločenega stanú, ali tudi že le do njegove volitve — so pa tisti toliko večega spoštovanja vredni, kteri se vendar le vedó ohraniti. Prištevati k takim biserom smemo ranjcega Franceta Cimpermana, kterega zgodnjo smert je Danica že naznanila. Taki blagi mladenči se ne smejo pozabljivosti izročiti; želeti je, naj bi kteri sošolcev z bratovo pomočjó popisal nekoliko bolj na tanko življenje in djanje ranjcega. V dokaz rečenega in v spodbudo mlajšim učencem naj za zdaj „Danica“ naznani njegovo poslednjo šolsko nalogo (morebiti poslednji slovenski spis njegov sploh — od 2. majnika 1873) o duhovadbi, in prihodnjič še kaj družega. Že iz njegovih spisov smemo nekako potolaženi biti o njegovi smerti in obračati nanj besede sv. pisma: „Starosti ne dela častitljive ne dolgo

življenje, ne veliko število let, temuč umnost človekova velja za sive lasé, in življenje brez madeža je velika starost... Zgodaj je končal, pa je spolnil veliko let; zakaj njegova duša je bila Bogu prijetna, zato je hitel ga vzeti izmed hudobij. Pobrán je bil, da mu ni hudobija popačila uma, ali da mu binavšina ni preslepila duše. (Modr. 4.) Pel je le čedne pesmi. Imel je posebno bister um in blagočutno serce; pečal se je veliko s slovenščino, bolelo bolelo ga je pa, da se je tolika neotesanost vgnjezdila v novejši slovenski književnosti. Nasledva naj omenjeni spis.

O duhovadbi.

Človek, krona stvarjenja, je obdarjen z neumerljivim duhom. Njega vaditi, izobraževati in k mogoči popolnosti voditi, mu je najsvetejši dolžnost, najviši nalog. Glavni zmožnosti človeškega duha pa ste um in volja, ki se razodevata že v prvi mladosti. Treba je torej koj v prvem času budit um s tém, da otrok spoznava počasi, kaj je pravo, kaj ne, in zakaj ne; pozneje pa tudi mladenec ne smé zastajati v tém, marveč s hrepenenjem po védi mora poslušati modrih naukov, pridobivati si pravih pojmov o raznih stvaréh, bodi si po besedah učenih móž, ali po knjigah v ta namen pisanih. Kakor se teló počasi razvija in vterjuje, takó je treba umu, ko je v prvem razvitku, priti na pomoč z dušno vajo.

Poleg uma ima največo pomembo pri človeku volja, kajti ona vodi naše misli in vsako dejanje. O kako imenitna je ta zmožnost, pa kako lepa, ako je volja blaga. Primérjati se dá volja mladi rastlini, katera vzraste ravno ali krivo, kakor jo nagiblješ. Iméti mora pa volja dvé lastnosti, da postane človek značajan (ker volja ni nič drugega, kakor značaj, se vé da le popolna), namreč biti mora prava in trdna. Da pa iz mladenčja postane kedaj móž lepega, blazega značaja, kakó bi tó moglo biti drugač, nego da se vadi v mladosti po dobrem in pravem hrepeneti, blazega želeti, in takó zató, ker je samo na sebi dobro in pravo? Če je kje vaja potrebna in koristna, gotovo je volji, ker sicer ni človek značajan in blag, ampak véternik, ki se giblje kakor terst pri najmanji sapi. Móž brez trdne volje ne zasluži tega imena, in kdor ne krepí svoje volje, hodi navadno po temi zmót in je igrača divjim strastim, ki ga preje ali pozneje pogubé, kakor nam kaže sto in sto otožnih izgledov v zgodovini.

Pač veliko važnost ima tudi spomin pri človeku, ker na nj stavi svojo vednost in učenost, umetnost in slednje delo. Da pa bo spomin ohranljiv, ni drugega priporočati, nego pogostna vaja. Spomin je kakor nož, dokler ga rabiš, je svetel in oster, a položi ga za dalje časa na stran, zarujovi ti in zgubi prejšnjo ostrino. Enako je s spominom, ki se ne vadi po dobrih pripomočkih.

Vaje potrebuje tedaj kakor teló takó duh, in ta tem bolj, ker je imenitnejši del človeškega bitja. Ne smé pa nikedar pozabiti človek pri dušni vaji zlatega vodila, ki mu bodi v tej zadevi stalno geslo: *Initium sapientiae est timor Domini!* Začetek modrosti je strah Božji. Po tem vodilu se razvija um, krepí volja za dobro in lepo, in vterjuje se spomin, z eno besedo, olikuje se duh človekov.

— (Zlata maša.) V god presv. Trojice so prečast. gosp. vitez Jožef Hilmajer, kanonik Kúrchperški, v Šenklašču slovesno obhajali petdesetletnico svojega mašništva. Še prav čverstemu in serčnemu gospodu so pri naj svetejši daritvi stregli pp. nn. gospodje prošt in drugi kanoniki; izverstno petje in glasba na koru je spremljalo prelepo opravilo, ki se je z za-

hvalno pesmijo sklenilo. Rojeni so bili prečastiti gospod 26. maja 1800 v Terstu, posvečeni ravno na svoj rojstni god 1823 od škofa Avgústina Gruberja v Ljubljani, 8. rožn. potem so imeli novo mašo v Kranji. Za duhovnega pomočnika so služili v Gradu pri Jezeru, v Naklem in v Cerkljah skoz devet let; 27. sušca 1823 so bili vmesteni za fajmoštra v Zaspem, kjer so pastirovali 35 let, toraj bivali v duhovskem pastirstvu vsega 44 let; in 6. sveč. 1867 so postali kanonik v Ljubljani. —

— O zadevah „podpornega društva za duhovne ljubljanske škofije.“ Gotovo se mnogim udom čudno dozdeva, da se nič ne naznanja o stanju društva. Vzrok temu je, da še do današnjega dneva tri dekanije niso naznanile svojih poverjenikov. Da bi udje vsaj nekoliko zvedili, se naznanja, da so po večini glasov izvoljeni za dekanijske poverjenike sledeči p. n. gospodje: V dekanijah Šmarijski, Kamniški, Starološki, Postonjski, Ternovski, Vipavski, Verhniški, Radoliški, Novomeški, Trebanjski, Leskovski, Litijski, Cirkniški, Ribniški in Moravski so poverjeniki dotični gg. dekanji, oziroma kanoniki, za Kranjsko g. župnik Ant. Zarnik, za Metliško g. župnik Janez Germ.

Udov šteje društvo do zdaj 408, vsi duhovni ljubljanske škofije. Med temi je 12 vstanovnikov; družnikov, ki so za vselej plačali, je 27; drugi so letniki, izmed katerih je 20 plačalo več kot po 3 gl. En gosp. župnik je društvu blagoselno daroval 1000 gl. v obli-gacijah; neimenovan dobrotnik je pa podaril obresti od 2340 gl., katerih kapital je pri privatnih naložen. Veči del so vpisani dohodki že plačani, in denar varno naložen. Sprejemnice se bodo razposlale čast. gg. poverjenikom, kadar tri zastale dekanije naznanijo svoje poverjenike.

Fr. Kramar,
korar in začasni predsednik.

— **Sovražniki Pija IX** — z nezmernim poželenjem pričakujejo smerti sv. Očetu, pričakovaje pa sami zginjajo eden za drugim. Vsi laški liberalni časniki so več kot pobiti in prestrašeni, ker smert tako goropadno kosí in žanje med političnimi možinami laškega kraljestva, piše „Unita“ 8. rožnika. Znane so že besede, ktere je Zveličar govoril bogoljubni Mariji Lataste. Rekel je med drugim: „Poglej (starček, Pij IX!) svoje sovražnike; storim, da zginejo eni za drugimi, in zginejo za vselej.“ — Eden prav hudih Pijevih sovražnikov je zginil zopet zdaj, 5. rožnika, namreč Verban Rataci, poprej enkrat že minister, Gariboldov prijatelj. Koik papežev sovražnik je bil, se vidi od tod, ker vsi papeževi dušmani se po njem cmendrajó in kremžijo, kakor pred kratkim časom po Macinu.

Ni pa čudo, ako se razodevajo znaki bližnje zmage sv. Cerkve, ker Cerkev s svojimi verniki tako nezmerno veliko moli, in od Boga po Mariji pomoči prosi. Na Francoskem, Belgiškem, Laškem, in več ali manj po vsi Evropi se stori toliko molitve za zmago sv. Cerkve, da sovražnike strah in groza obhaja. Čutijo moč molitve, zato hočejo celo tudi še molitev „ubiti“, prepo-vedujejo ali pa saj zasramujejo procesije, Božje pota in vsaktere djanja v prid Pija IX. Na božjo pot v Carovaggio je bilo 4. maja prišlo 9 škofov in dvajset tisoč romarjev. — Na božji poti Imprunetta na Toškan-skem je bilo 18. maja 25.000 romarjev. Na Belgiškem jih je bilo 25. maja v Turcoingu 20.000, v Bois-u 18.000, v „du Lacu“ celo 50.000; družih 50.000 je prišlo v ravno ta kraj še tisti dan. — V Lourdes na Francoskem, ki Tagblattu zarad ondotnih neutajljivih čudežev strašno prigreva, prihajajo brezštevilne procesije. — V Rumilli na Savojskem je bilo 28. maja nad 25.000 ljudi. — V

pričujočem mescu so v čast presv. Jezusovega Serca napovedane mnoge božje pota in molitve, posebno pa v Paray-le Monialu, sibelki te pobožnosti, kjer je živela blažena Marija Angelska. 1. rožn. je bil tje pripeljal svoje vernike Masiljce ondotni škof; 2. rožn. škof Leseleuc več duhovnij; 3. rožn. je bila ondi škofija Kambraj ska; 8., 9., 10. Lijonska itd.; 20. pa bode veliko „narodovo romanje“ na ta sveti kraj s posebnim od sv. Očeta podeljenim popolnoma odpustkom. „Unità“ piše, da silo družih romanj se še pripravlja, in pravi: nemogoče je, da bi tolika edinstvo in stanovitnost v molitvah nam ne dosegla od usmiljenega Boga zmage sv. Cerkve in spreobrnjenja njenim sovražnikom.

Kako zoperne so sovražnikom vse katoliške skazovanja, je pokazal tudi minister Janes Lanza. „Univers“ v Parizu 6. maja je povedal, da minister je prepovedal posebne železniške vlake za Francoze, ktere bi vozili v Rim za 13. maja (rojstni dan Pija IX). To je naj lepši zgled „liberalne svobode.“

— (Srednje afrikanski misijon.) Odbor Marijne družbe za srednje-afrikanski misijon je dobil iz Hartuma od avstrijskega konzula Hansa-a poročila od 4. majnika t. l. Ta dan ob 10 dopoldne je prišel v Hartum novi apostol. provikar prečast. gosp. Komboni z vso svojo družbo, ki je bila razdeljena na dveh ladijah. Bil je slovesno in prav priserčno sprejet. Vsa ondotna naselba s konzulskim osebdom na čelu ga je pričakala ob bregu. C. kr. konzul je pozdravil g. provikarja na barki v imenu konzulstva in vse naselbe; ob enem ga je v imenu vseh zahvalil, da je spomnil dolgoletno željo naselbi, ker je redovnice vstanovil v Sudanu, da tudi žensko mladino učijo in olikujejo. Ko je provikar iz barke stopil, ga je obilna množica pozdravljala z neprenehljivim streljanjem in ga spremljala v misijonsko hišo. Tam so se mu predstavili udje naselbe, ki so bili v posebno velikem številu zbrani. Gosp. provikar je po kratki zahvalni molitvi v misijonski kapeli v posest vzel misijonsko hišo in pričel je svojo delavnost. Bog daj svoj blagoslov! —

— Birmanje v Radoljski dekaniji: 22. junija v Radoljci, 23. na Jesenicah, 24. v Kranjski gori, 25. v Gorjah, 26. v Bistrici bohinjski. — 15. junija v Cirk-ljah na Gorenškem, 6. julija v Šmariji.

Binkoštni praznike je bilo nad 1.600 otrok birmanih.

Iz Kranja. (Zahvala.) Masgr. Globočnik je 30 življenjepisov svetih Kocijanov izročil podpisanemu, da naj je razdeli mladeži gimnazijski.

Mesto zveseljenih učencev se velečastnemu gospodu, blagemu prijatelju domače mladine, očitno zahvaljuje T. Zupan.

Iz Kroke, ob koncu majnika. (Šmarince. Pervo sv. obhajilo. Bivši misijon.) Prelepe Šmarince v čast Marije D. se pri nas z velikim veseljem in pobožno obiskujejo. Imamo jih zvečer zato, da ljudje dela ne zamujajo. Mora pa tudi to priserčno opravilo vsacega veseliti — toliko bolj, ker mladina, posebno dobre deklice oskerbé, da se kapela in altar M. D. škupulirske prav lepo vsako leto okinča. Prav hvaležni smo prečast. gosp. fajmoštru za to priserčno lepo opravilo, ki gotovo tudi veliko dobrega sadu rodi.

Drugo veselje nam je bilo prvo sv. Obhajilo, ki so ga gosp. fajmošter, akoravno bolehn, po dolgem in trudičnem poduku pretečeno nedeljo slovesno napravili otročičem. Otroci se snidejo o taki priliki že pred prvo sv. mašo v duhovski hiši. Od tam, ko zazvoní, grejo po dva in dva zversteni v Cerkev, fantiči naprej, za njimi snežno-belo napravljene deklice, z vencem na glavi, s šopkom v roki. Pred njimi gresta strežnika z bandercima, za njimi gosp. fajmošter. Obhajani so med

mašo; pred in potlej je primeren govor. Po toliki duhovni sreči in veselju dobé v duhovski hiši zajutrek in s spominki prvega sv. Obhajila se vsi srečni in veseli domú vernejo.

Ravno prve dni mesca majnika pred štirimi leti je bil v naši fari sveti misijon skoz osem dni. Kako zveličanski so bili tisti dnevi! Koliko se je molilo, spovedovalo, koliko imenitnih nauk so prejemale vsi stanovi in vsak posebej. Da očetje jezuiti za svoj trud toliko preganjanje terpe od liberalcev, to je žalostno brati po časnikih. Tudi pri nas se kateri tacih najde, ali naš bistri zrak mu ne tekne.

Zlo je ginil misijon ljudi. Pa marsikteri si je mislil: to bo kmali pozabljeno; toda motil se je. Sad se je ohranil, in še vedno bolj klije. Napravile so se družbe mož, žen, fantov, deklét, in vse družbe so si zvolile svoje patrone: možje imajo sv. Jožefa in sv. Lennarta, farnega patrona; žene sv. Ano in obiskanje M. D.; fantje sv. Alojzija, angelskega mladenčca; dekleta sv. Barbaro, vsi skupej pa najdenje sv. Križa. Ko pride god ktereга si bodi stanovskega pomočnika od družbe, si taisti z veseljem najmejo sv. mašo z blagoslovoma pred misijonskim križem v stranski kapeli. V toliki časti pa imajo sv. Križ, da malokdo gre iz cerkve, ki bi nekoliko ne pomolil pred njim ali ga sicer ne počastil. Tisti dan tudi pristopijo družbeniki k Božji misli. Pred sv. križem je zmiraj okinčano s cveticami in svetilnicami v več barvah, k čemur žene največ pripomorejo po skerbnem cerkveniku. Skerbeni so tudi družniki, da bi kateri zavoljo nelepega življenja ne bil iz družbe izbrisan.

Lepo je, ker si tudi med seboj pomagajo. Če kateri zbolí ali umerje, drugi družniki pripomorejo in storé, kar je potrebno. Naj večí dobrota je, da pri mladini ni nespodobnega življenja, odkar je bil misijon. Smé se toraj reči, da pred štirimi leti tukaj obhajani misijon je rodil dober, vesel, zveličanski sad. Smé se zaklicati: Bog nam ohrani misijonarje in misijone!

Ribnica, 5. rožn. — Šesta nedelja po vel. noči je bila za našo ribniško faro vesel dan; blagoslovila sta se težko pričakovana stranska altarja. Izgotovil ju je gospod Matelič, delovodja pri vdovi ranjega kamnoseka Ign. Tomana v Ljubljani, iz nabrezinskega marmeljna, v ktereга je še mnogo družega vložnega, tako okusno in lično v romanskem slogu, da se je pokazal vsakomú mojstra, ktereга smemo z dobro vestjo, bodi si za delo kakor tudi za ceno, vsem cerkvenim predstojništvom živo priporočati.

Sliki, ena Matere Božje roženkranske, druga sv. Janeza apost. in evangelista, je slikal slavnoznani umetnik gosp. Volf v Ljubljani. Njegovo delo hvaliti bi se pač reklo vodo v Savo nositi, to mi bode slednji priznal, kdor je vže ktero njegovih slik vidil. Kipe sv. Jožefa, sv. Antona puščavnika, sv. Neže in sv. Uršule je zveršil podobar gosp. Zajec v Ljubljani, iz gipsa, in tudi od teh se smé reči, da delo mojstra hvali.

Hvalno moram omeniti verlih ribniških faranov, kateri so pred nekoliko leti si sozidali novo velikansko cerkev, da je ni kmali enake. Pred dvema letoma napravili so krasen veliki altar iz nabrezinskega marmeljna, lani veličasten križev pot, letos kamnita stranska altarja, in že ima v delu naš domačin gosp. Goršič nove orglje s 26 spremeni za našo farno cerkev. Dasi-ravno je Ribničane hudo prišlo tako cerkev sozidati in jo primérno okinčati, vendar njih radodarnost ni opešala, kar se je zopet sijajno prikazalo pri zadnjem darovanju za cerkev o blagoslovljanji stranskih altarjev. Posebno hvalo in zahvalo moram izrekati našemu vis. čast. župniku in dekanu gosp. Martinu Skubicu, kateri s

neutrudeno vneemo delajo za vredno olepševanje naše farne cerkve; nad njimi se vresničujejo besede kraljevega psalmista: „Dilexi decorem domus tuae“. Bog poverni gospodu stoterno njihov trud, kakor tudi poštemim ribniškim faranom njihovo darežljivost.

„Narod“ pretečene sabote št. 124 je duhovnike Rib. jako osupnil zaradi dopisa iz Doba. Kdo bi si bil mislil, da se bo to zverglo na duhovništvo, ko se je vendar duhovščina na leci, pri vel. noč. spraševanju in o vsaki priliki še privatno zoper sleparstvo vzdigovala! —

Razgled po svetu.

V Splitu (Spalato) v Dalmaciji ima v kratkem na svitlo priti znamenito zgodovinsko delo „o cerkvi v Splitu (Saloni), ki je ustanovljena od sv. Petra po njegovem učencu Domniju Antiohejcu v 11. letu cesarja Nerona“. Obsegalo bode delo tudi apostoljski red vseh nadškofov prvostoljnikov na Dalmatinskem, Hervaškem in v Albaniji, in ozališano bode s 4 podobami. — V ravno omenjenem mestu so v rakah prvostoljnikov našli, da desna roka preč. gosp. Štefana Cupilla prvostoljnika nadškofa dalmatinskega, hervaškega in albanskega, je od 14. grudnia 1719 ostala popolnoma nestrohnjena. Tega višega pastirja je Petrocelli imenoval „apostoljskega“, papež Inocencij XII pa „druzega Franciška Salezija“. Pisma za posvečevanje njegovo so v Rimu. Ogerski prvostoljnik Simor pojde v ta namen v Split, bode v pričo cerkvenega in deželskega odbora vso reč preiskal in saj do 14. grudnia (obletnice ranjc. Cupilli-a) preiskavo v Rim poslal. Rake se bojo odperle, ostanki osmerih tam počivajočih prelatov se previdno vzdignili, in deveti je brez dvombe prvostoljnik Cupilli z nestrobnjeno roko. To poterjuje preč. prošt v v Makarski g. Jožef Ciobarnich (Cobarnić) v svojem delu „o apostoljskem redu nadškofov Splitskih, nekdanj Saloniških.

V Amsterdamu je 5. rožn. nanagloma umerl gosp. Loos, tako imenovani janzeniški „erzbischof“. Tisti dan, ko je bil v Koloniji od „altkatolikov“ profesor dr. Hubert izvoljen za nemškega „missionsbischofa“, je „erzbischofa“ utreškega Loosa, ki bi bil imel unemu škofovski red podeliti, zadela roka Božja.

Razne novice in naznanila. Telegram Algirskega nadškofa do kardinala Antonelli-a od 16. maja naznanja; da afrikanski škofje, po tolikih stoletjih zedinjeni v okrajnem koncilu v Algiru, sporočajo Njih Svetosti svoje sinovako češenje; z duhovatvom in verniki vred goreče molijo za ohranjenje Njih življenja in za zmago nad nezbožnostjo, ter prosijo apostoljskega blagoslova. To je veselo znamenje edinosti in moči sv. Cerkve, ktera se bode toliko bolj vterdovala in razširjala, kolikor bolj jo mavtarji čertijo in preganjajo. —

— Nesreče na morji so bile mesca aprila letošnjega leta strahovite. 155 bark jadrilnic je čisto pokončanib, namreč: 75 angleških, 16 francoskih, 10 norveških, 9 nemških, 9 ameriškanskih, 6 laških, 6 olanških, 5 greških, 5 švedskih, 4 avstrijske, 3 danske, 2 španjski, 1 portugalska, 1 ruska in 1 mesikanska. Med temi jih je 31, ki mislijo, da so zgubljene, ker se o njih nič ne vé, 15 parnikov je čisto vgonobljenih to je: 8 angleških, 4 ameriškanski, 1 nemški, 2 španjska in en francosk. Ali niso take strahovite škode „znamnja na morji?“

Pravijo, da Prus se je ustrašil Mak-Mahona kakor „katoličana“, toraj kakor prijatla papeževega. To in ravno čudno, ako se luteran Bizmark ustraši katoličana predsednika, bolj čudno je, ako so katoličani sicer veseli kacega „merzlekarja“ do sv. Cerkve, ali celo papeževega in verskega sovražnika, ustrašijo se pa

poštenega katoličana; tacih zgledov se nam celo na Slovenskem ne pogreša. Tudi Dunaju se v tem oziru ne čudimo, ker tako terde zaspanosti en sam „pretres“ ne more prebuditi. Sicer pa po novem naznanilu za priznanje nove francoske vlade pri vladah ni nikakoršnih zaprek. —

Rataci, kakor naznanujejo, je umerl in pokopan bil brez duhovna in brez križa. Kaj pomaga njegovi ubogi duši ves liberalni lagoj in pokopni šum? — V novi čri se ne praznijo le samo šolske, ampak tudi poslanške klopi; laški parlament v Rimu je imel 7. rožn. 17 postáv na glasovanji, pa zastonj, ker ni bilo dostnega števila glasovalcev. To ni čudno, zakaj kadar človeku namesto sv. Duha satan v sercu prebiva, se mu nobena reč prav ne poljubi. — Pred sv. Očetom je bil 7. rožn. poslanec parognay-ske republike in jim je izročil svoje poverne pisma.

Na Francoskem letos niso imeli nobenega zadržka procesije sv. R. Telesa, ki so bile lani prepovedane. — 7. rožn. je bila v Madridu oklicana zvezna republika nekako središče evropskega socijalizma. Vlade evrop. so se previdile, zato je niso hotle priznati, razun Švice. Med tem pa karolovci napredujejo s svojimi zmagami.

Liberaluh se boji Šmarnic. Tagblattu je neki kamnišk (?) „modrijan“ „pojamral“, da ljudje toliko časa zgubé „z Marijnimi opravili!“ — Zakaj ni raji potarnal, da se toliko časa zaverže s pisanjem in branjem časnikov, ki samemu Bogu in svetnikom časti ne privošijo in si s tem še pisatelji pogubljenje služijo?

Sv. Alojziji.

(Za bližnji praznik.)

1.
Svetla zvezda primiglja,
Draga je očém,
Z néba sije višnjevg'a,
Daje up ljudém.
Zvezdi je Alojziji imé;
Vsi to zvezdo naj časté!

3.
Sveti žar nedolžnosti
Kinča tvoj obraz;
Venec Božjih čednosti
Daje rajski kras:
Angelom si veselost,
Čisti varih za mladost!

5.
Mučil trud te je gorák,
Križ ti dal je moč;
Ti skušnjavec delal mrak,
Križ ragnal je noč:
Križ Gospoda Jezusa
V vojskovanju zmago dá!

2.
Trudna pot ti je v nebó:
Le na zvezdo glej!
Varno te peljaš bo.
Zvezda v sveti raj:
Svetlo sveti vsakemu,
Zlasti ljudstvu mlademu.

4.
Rad Marijo si častil,
Čistega Serca;
Si za Mater jo slavil
Že od mladega;
Veseliš se zdaj pri nji
V tovaršij angeljski. —

6.
Jezusovo ti Teló
Rešnje — bilo jed;
Zdaj ga spremljaš s slavnostjo
Sredi rajskih čed.
Prosi, svet' Alojz, za nas,
Zdaj ino na zadnji čas!
S. Gaberc.

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji. Č. g. Matej Pintar, je postal župnik pri sv. Martinu v Rožni dolini, in č. g. Miha Plešnič, I. kaplan v Žavcu. Kuraciji sv. Miklavža in sv. Marjete v Laški dekaniji ste v fare povzdignjene. — Umerl je č. g. Gregor Počan, bivši kurat v Kebelnu, 14. maja t. l. R. I. P.

Dobrotni darovi.

Za sv. Očeta. Po č. g. F. Špendalu 2 gld. st. den. v sr. — Po g. Dolencu neimen. 1 gld.; prosi sv. blagoslov za-se in za otroke. — „Gloria in exelsis“ 3 gld. Za Kalvarijo in cerkev sv. Jožefa. Po g. Dolencu 6 gld.

Za varhe Božjega groba v Jeruzalemu. Od sv. Lenarta 1 gld. 70 kr.

Za g. misijonarja J. Čebulja. Več deklic 2 gld. 60 kr. — Neimenovana roka 2 stari dvajsetici. —